

ALL IN

SMERNICE ZA
UPRAVLJANJE INKLUZIJE
V INSTITUCIJAH ZA
IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH

VSEBINA

Uvod	3
Projekt all-in	4
Operacionalizacija invalidnosti: vključujoče izobraževanje	5
Koraki za vključujoče izobraževanje	5
10 Zlatih pravil za vključujoče izobraževanje	9
Viri	10

UVOD

Ta vodnik je posebej namenjen vodstvenim ekipam in izobraževalcem v ustanovah za izobraževanje odraslih, da sprejmejo ukrepe za izvajanje vključujočega (inkluzivnega) izobraževanja.

Vodnik ima **dve funkciji**:

- podati jedrnat pregled vključujočega izobraževanja v ustanovah za izobraževanje odraslih;
- priporočiti zaporedje konkretnih korakov, ki bodo podprli to ukrepanje

Podaja analitični pogled na to, kako vključiti osebe z invalidnostmi v izobraževanje odraslih. Opolnomočenje vodstvenih ekip, da spremenijo kulturo in prednostne naloge svojih ustanov, da bi vključile in sprejele osebe z invalidnostmi.

Vodnik vključuje korake, smernice in ključna sporočila za ustanove za izobraževanje odraslih in osebje, da bi pri izvajanju tečajev dosegli vključujoče okolje.

PROJEKT ALL-IN

Namen projekta “**Vse vključujoče izobraževanje in vključevanje odraslih: novi pristopi k sodelovanju - ALL IN**”, ki se financira v okviru programa Erasmus+, je ustvariti inovativne produkte, ki naj bi izobraževalcem odraslih pomagali pri izvajanju vključujočega izobraževanja odraslih na praktičen način in na podlagi potreb. Glavna ciljna skupina tega projekta so izobraževalci odraslih, ki delajo z osebami z invalidnostmi, tj. *vsi tisti, ki imajo zaradi telesnih, duševnih ali intelektualnih motenj manj možnosti za obiskovanje tečajev v centrih za izobraževanje odraslih, ustanovah za usposabljanje, akademijah itd.*

OPERACIONALIZACIJA INVALIDNOSTI: VKLJUČUJOČE IZOBRAŽEVANJE

Da bi pospešili in uresničili globalna prizadevanja in ukrepe za izobraževanje, ki vključuje osebe z invalidnostmi, smo po obsežni raziskavi opredelili in zgoščeno predstavili bistvena načela in ukrepe, s katerimi lahko ustanove za izobraževanje odraslih učinkovito integrirajo vključenost v svoje izobraževalne programe in dejavnosti usposablja.

KORAKI ZA VKLJUČUJOČE IZOBRAŽEVANJE

1.

Pravice ljudi z
invalidnostmi in dvig
družbene zavesti
Zavezanost
zainteresiranih strani

2.

Vključujoča zasnova
projekta

3.

Spremljanje in
poročanje

KORAK 1. Pravice ljudi z invalidnostmi in dvig družbene zavesti

- Obveščanje, zagovarjanje in spodbujanje pravic ljudi z invalidnostmi in njihovih enakih možnosti.
- Gojiti razumevanje, sprejemanje, ozaveščenost, solidarnost in strpnost.
- Krepiti vključevanje, sodelovanje, opolnomočenje in socializacijo ljudi z invalidnostmi.
- Krepiti dobre prakse, aktivno sodelovanje in zmogljivost.
- Spodbujati prostovoljstvo, družbeno udeležbo in kolektivno odgovornost.
- Mobilizirati lokalno skupnost

KORAK 2. Stakeholder commitment

- Spremenite svojo kulturo in prioritete glede vključevanja ljudi z invalidnostmi.
- Predstavniki vsake organizacije za izobraževanje odraslih ali deležniki v projektu morajo biti prisotni in vključeni v zgodnjih fazah zasnove projekta.
- Prepoznajte, poiščite in sodelujte z aktivnimi člani z invalidnostmi na lokalni, regionalni, nacionalni ravni in ravni EU.
- Prisluhnite izkušnjam in potrebam ljudi z invalidnostmi.
- Podpirajte izobraževalne projekte in programe v skupnosti.
- Vzpostavite partnerstva z organizacijami, ki imajo izkušnje z delom z ljudmi z invalidnostmi. Ta partnerstva so bistvenega pomena za proces oblikovanja projektov.
- Usmerite se v smiselna posvetovanja z ustreznimi deležniki.
  - Vključite vse člane projekta že od začetnih korakov projektov, npr.:
    - odrasle študente z invalidnostjo ali brez in njihove starše/skrbnike
    - učitelje in vodje usposabljanja
    - organizacije, ki zastopajo ljudi z invalidnostmi
    - druge organizacije civilne družbe in skupnosti, ki sodelujejo pri vključujočih praksah v lokalnem ali nacionalnem okviru
    - uveljavljene lokalne deležnike.

KORAK 3. Vključujoče izobraževanje odraslih

Da bi dosegli uspešen vključujoč program izobraževanja odraslih, predlagamo uporabo temeljnega pristopa, imenovanega **dvotirni pristop**.

Dvotirni pristop je...

“Projekt lahko sprejme ukrepe, s katerimi zagotovi, da lahko osebe z invalidnostmi sodelujejo v projektu in imajo od njega splošne koristi, in/ali projekt lahko vključuje posebne aktivnosti, namenjene osebam z invalidnostmi in krepitvi njihove vloge.”

Zatorej je **cilj** vključujočega izobraževanja odraslih **spodbuditi** osebje organizacij za izobraževanje odraslih k sooblikovanju projektov in tečajev, ki jih v glavnem vodijo učni načrti in aktivnosti, vključujoče za osebe z invalidnostmi, s poudarkom na zadovoljevanju potreb vseh udeležencev izobraževanja.

KORAK 4. Spremljanje, poročanje, povratne informacije in ocenjevanje

Spremljanje in ocenjevanje sta ključna tako za učni proces (tj. sodelovanje in zadovoljstvo) kot za rezultate vključujočega izobraževanja odraslih.

Šolski učni načrti bi morali vključevati in upoštevati vsaj en kazalnik vključevanja invalidnosti (npr. vidne, učne težave, gluhi in naglušni, duševne in telesne motnje itd.). Vodstveno osebje v izobraževanju mora ustvarjalno razmišljati o vključevanju invalidnosti v učne načrte in pouk.

Kazalniki, ki bi jih moralo upoštevati vodstveno osebje v izobraževanju, so:

- Število učiteljev, vzgojiteljev, izobraževalcev, administratorjev in vodilnih oseb, ki so bili usposobljeni z ustreznimi izkušnjami praks, ki vključujejo invalidnost;
- Odstotek usposobljenih učiteljev, vzgojiteljev, izobraževalcev, administratorjev in vodilnih oseb z ustreznimi izkušnjami, ko gre za iskanje načinov za bolj vključujoče in dostopno izobraževalno središče;
- Vključitev modula ali predmeta o vključevanju invalidnosti v osnovnošolski izobraževalni program;
- Sprejeti ali spodbujeni so bili številni pravni/politični mehanizmi za spodbujanje izobraževanja z vključevanjem invalidnosti na nacionalni ali regionalni ravni;
- Odstotek dostopne infrastrukture za študente z invalidnostmi v izobraževalnih ustanovah;
- Odstotek dostopne posebne opreme za študente z invalidnostmi, ki je potrebna za uspešno udeležbo pri tečaju in/ali učenje na daljavo

10 ZLATIH PRAVIL ZA VKLJUČUJOČE IZOBRAŽEVANJE

1. **Ustvarjanje učnih okolij**, ki ustrezajo potrebam vseh učencev in imajo največji vpliv na njihovo socialno, čustveno in fizično počutje.
2. **Zagotavljanje izobraževalnih okolij**, ki se osredotočajo na prepoznavanje in zmanjševanje ovir za učenje in aktivno sodelovanje.
3. **Zagotavljanje popolnoma preglednih in dostopnih informacij** o vključujočih politikah in praksah za udeležence, starše, podporno osebje in druge osebe, vključene v učenčevo izobraževanje.
4. **Zagotoviti enake pravice do sodelovanja** v priložnostih za izobraževanje odraslih za učence s posebnimi potrebami ali brez njih.
5. **Individualizacija**: učencem zagotovite priložnosti, da delijo svoje izkušnje, perspektive, potrebe, talente in želje.
6. **Vključite različne perspektive**: zagotovite različne perspektive na obravnavane teme.
7. **Spoznajte svoje učence**: vložite čas v razumevanje svojih učencev, njihove osebnosti in talentov.
8. **Spoštujte različnost**: vzpostavite spoštovanje vrednot različnih ljudi s konkretnimi primeri, na primer s primeri, ki kažejo spoštljiv odnos in občudovanje različnih narodov in kultur. Uporabljajte jezik, ki je nevtralen glede na spol ali upošteva spolno identiteto učencev.
9. **Spoštujte različne učne stile**: učenci prihajajo iz različnih okolij, narodnosti in spolov, vsi pa imajo edinstvene učne sposobnosti. Učenci prinašajo tudi različne talente in učne stile. Vsi učenci bi morali imeti možnost, da se učijo na način, ki jim ustreza, in da lahko pokažejo svoje individualne talente.
10. **Sodelovanje**: pomembno je skupno sodelovanje med vodji, izobraževalci odraslih, svetovalci in drugimi deležniki.

VIRI

- Criteria for the World Bank’s Disability-Inclusive Investment Project Financing (IPF) in Education. (2021). In World Bank Group Education. World Bank Group Education.
- Προάσπιση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων | Σ.Κ.Ε.Π. - Σύνδεσμος Κοινωνικής Ευθύνης για Παιδιά και Νέους. (n.d.). Retrieved September 21, 2022, from <https://www.skep.gr/el>
- <https://education.nsw.gov.au/campaigns/inclusive-practice-hub/all-resources/secondary-resources/other-pdf-resources/inclusive-teaching-strategies>
- <https://www.ascd.org/el/articles/a-quartet-of-success-stories-how-to-make-inclusion-work>
- <https://www.hrc.org/news/tips-for-making-classrooms-more-inclusive-as-students-head-back-to-school>
- <https://www.eduforics.com/steps-to-inclusion-in-schools/>
- <https://www.aitsl.edu.au/research/spotlights/inclusive-education-teaching-students-with-disability>
- <https://www.studyquirk.com/inclusive-education-concept-and-principles-b-ed-notes/>

ALL IN

*All inclusive - Adult Education and
Inclusion: new cooperative approaches*

